

NR 12/2024. STAN NA DZIEŃ 10 GRUDNIA 2024 r.

BIULETYN PRAWNY

ZMIANY PRAWNE NA RYNKU FUNDUSZY

BIULETYN PRAWNY

I. Akty prawne dotyczące rynku Funduszy

1. Prawo krajowe

- 1.1. Ustawa z dnia 18 października 2024 r. o zmianie ustawy o działaniach antyterrorystycznych i ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu;
- 1.2. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 listopada 2024 r. w sprawie uznawania i metod wyceny oraz ujawniania i prezentacji instrumentów finansowych.

2. Projekty ustaw/rozporządzeń

- 2.1. Projekt ustawy z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw;
- 2.2. Projekt ustawy z dnia 26 listopada 2024 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego oraz emitowaniem europejskich zielonych obligacji;
- 2.3. Projekt ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- 2.4. Projekt ustawy z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw;
- 2.5. Projekt ustawy z dnia 4 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 2.6. Projekt ustawy z dnia 15 listopada 2024 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów;
- 2.7. Projekt ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw;
- 2.8. Projekt ustawy z dnia 9 września 2024 r. o zarządzaniu danymi;
- 2.9. Projekt ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o doręczeniach elektronicznych;

- 2.10. Projekt ustawy z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw;
- 2.11. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 listopada 2024 r. w sprawie zwolnienia z obowiązku przesyłania danych z ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych podlegających przekazaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

3. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

- 3.1. Działalność nadzorcza Komisji Nadzoru Finansowego:
 - 3.1.1. Dane miesięczne OFE - październik 2024 rok;
 - 3.1.2. Dane kwartalne TFI - III kwartał 2024 roku;
 - 3.1.3. Biuletyn Kwartalny. Rynek OFE 3/2024;
- 3.2. PFR Portal PPK: Biuletyn miesięczny Pracowniczych Planów Kapitałowych - nr 37 listopad 2024;
- 3.3. Komunikat Komisji Nadzoru Finansowego: Komunikat ESAs w sprawie finalizacji przepisów ułatwiających dostęp do informacji finansowych i dotyczących zrównoważonego rozwoju w ramach systemu ESAP;
- 3.4. Komisja Europejska: publikacja pierwszego projektu ogólnego kodeksu postępowania w zakresie sztucznej inteligencji.

II. Obszar zmian

1. Prawo krajowe. Nowe przepisy wchodzące w życie.

- 1.1. Ustawa z dnia 18 października 2024 r. o zmianie ustawy o działaniach antyterrorystycznych i ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu

Status: Weszła w życie – 3 grudnia 2024 r.

Źródło: dziennikustaw.gov.pl/DU/2024/1684

Ustawa dotyczy dostosowania polskiego prawa do przepisów Unii Europejskiej, które dotyczą przeciwdziałania rozpowszechnianiu w internecie treści o charakterze terrorystycznym; wprowadzenia mechanizmów wydawania i weryfikowania nakazów usunięcia lub uniemożliwienia dostępu do takich treści; za egzekwowanie nowych przepisów odpowiedzialny będzie szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, od którego decyzji będzie się można odwołać do sądu.

Kontekst unijny: Od 7 czerwca 2021 r. obowiązuje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/784 w sprawie przeciwdziałania rozpowszechnianiu treści terrorystycznych w internecie. Celem rozporządzenia jest stworzenie spójnych przepisów w całej UE, które umożliwią szybkie i skuteczne usuwanie takich treści z internetu.

Zakres problemu: Treści terrorystyczne są często publikowane przez dostawców usług internetowych, w tym zagranicznych, co utrudnia ich kontrolę na poziomie krajowym. Mechanizm przewidziany w rozporządzeniu obejmuje wszystkich dostawców usług hostingowych, internetowych, dostawców treści (osób, organizacji), dostawców usług telekomunikacyjnych, którzy oferują swoje usługi w krajach UE, bez względu na miejsce ich siedziby.

Treści podlegające usunięciu: Zgodnie z rozporządzeniem, treści o charakterze terrorystycznym to materiały, które:

- 1) podlegają do popełnienia przestępstw terrorystycznych,
- 2) nakłaniają do udziału w działalności grup terrorystycznych,
- 3) udzielają instrukcji dotyczących produkcji broni, materiałów wybuchowych czy innych niebezpiecznych substancji,
- 4) stwarzają bezpośrednie zagrożenie popełnienia przestępstwa terrorystycznego.

Wyjątki: Materiały edukacyjne, dziennikarskie, badawcze oraz publiczne debaty na tematy polityczne nie są uznawane za treści terrorystyczne, nawet jeśli są kontrowersyjne.

Potrzeba zmian: Rozporządzenie wprowadza uproszczony i szybszy mechanizm usuwania treści, który nie wymaga zgody sądu. Każdy dostawca usług hostingowych i dostawca treści mają prawo do wniesienia skargi. W związku z tym, konieczna jest nowelizacja przepisów krajowych, aby dostosować je do unijnych wymogów.

Nowelizacja ustawy o działaniach antyterrorystycznych: W celu dostosowania polskiego prawa do rozporządzenia UE, zaproponowano zmiany w ustawie o działaniach antyterrorystycznych oraz ustawie o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu.

Właściwy organ: Nowelizacja przewiduje, że Szef ABW będzie organem odpowiedzialnym za realizację zadań wynikających z rozporządzenia UE. Jego zadania będą obejmować m.in.:

- 1) Wydawanie nakazów usunięcia treści o charakterze terrorystycznym lub uniemożliwienia dostępu do nich w internecie we wszystkich państwach UE (art. 3 rozporządzenia).
- 2) Weryfikację nakazów usunięcia wydanych przez inne państwa członkowskie UE oraz stwierdzanie naruszeń (art. 4 rozporządzenia).
- 3) Przedłużenie okresu zachowania treści o charakterze terrorystycznym w celach dowodowych lub ścigania, jeśli zostały one usunięte (art. 6 ust. 2 rozporządzenia).

- 4) Nadzór nad dostawcami usług hostingowych, którzy są narażeni na treści o charakterze terrorystycznym oraz nad wdrażaniem przez nich środków szczególnych (art. 5 rozporządzenia).
- 5) Współpraca z innymi organami UE i Europol, a także dostawcami usług hostingowych (art. 14 rozporządzenia).
- 6) Nakładanie kar administracyjnych na dostawców usług, którzy nie spełniają wymagań dotyczących usuwania treści terrorystycznych (art. 18 rozporządzenia).
- 7) Publikowanie rocznych sprawozdań z działalności w zakresie usuwania treści terrorystycznych i przekazywanie informacji Komisji Europejskiej (art. 21 rozporządzenia).

Punkt kontaktowy: Szef ABW wyznaczy całodobowy punkt kontaktowy do rozpatrywania wniosków o wyjaśnienia oraz do zgłaszania informacji zwrotnych dotyczących wydanych nakazów usunięcia treści. Dane tego punktu będą dostępne publicznie oraz przekazane Komisji Europejskiej (art. 12 rozporządzenia).

Natychmiastowa wykonalność decyzji: Decyzje dotyczące dostawców usług hostingowych, którzy otrzymali co najmniej dwa nakazy usunięcia treści w ciągu ostatnich 12 miesięcy, będą miały natychmiastową wykonalność. Oznacza to, że dostawcy będą musieli natychmiast podjąć działania w celu wdrożenia środków ograniczających dostęp do treści terrorystycznych.

Kontrola dostawców: Szef ABW będzie odpowiedzialny za nadzór nad wdrażaniem środków przez dostawców usług hostingowych. W ramach tego nadzoru funkcjonariusze ABW będą mogli kontrolować obiekty dostawców oraz żądać dokumentacji technicznej i operacyjnej.

Kary administracyjne: Szef ABW będzie nakładał kary administracyjne na dostawców, którzy nie usuną treści terrorystycznych w wymaganym terminie. Wysokość kar będzie wynosić do 4% całkowitych obrotów dostawcy z poprzedniego roku obrotowego. Dostawca będzie miał prawo do składania wyjaśnień oraz wniesienia odwołania od decyzji.

1.2. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 listopada 2024 r. w sprawie uznawania i metod wyceny oraz ujawniania i prezentacji instrumentów finansowych

Status: Wejdzie w życie – 13 grudnia 2024 r.

Źródło: dziennikustaw.gov.pl/DU/2024/1750

Zmiany w niniejszym Rozporządzeniu obejmują, w szczególności:

- 1) wyeliminowanie definicji „rynku regulowanego” i wprowadzenie w to miejsce definicji „rynku aktywnego”, co pozwoli na uspoźnienie przepisów z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości” oraz przepisami wykonawczymi;

- 2) sformułowanie definicji związanych z „wyceną za pomocą modelu w oparciu o dane obserwowalne i dane nieobserwowalne” oraz ustalenie hierarchii wyceny do wartości godziwej w oparciu o 3 poziomy hierarchii wartości godziwej;
- 3) wprowadzenie do klasyfikacji instrumentów finansowych kategorii „pozostałe zobowiązania finansowe”, w ramach której będzie możliwe ujęcie zobowiązań finansowych, które nie są zaliczone do zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu (ta kategoria jest obecnie ujęta jako jedyna grupa obejmująca zobowiązania finansowe);
- 4) wprowadzenie przepisów dotyczących modyfikacji umów (tj. sposobu ich ujęcia przez przeliczenie m.in. efektywnej stopy procentowej), ponieważ obecnie obowiązujące przepisy nie regulują kwestii dotyczących modyfikacji i zmian warunków umownych aktywów i zobowiązań finansowych;
- 5) wprowadzenie przepisów dotyczących restrukturyzacji aktywów, które będą określały zakres możliwych modyfikacji oraz możliwość usunięcia ich z ksiąg rachunkowych, a także wprowadzenie nowych składników aktywów;
- 6) wprowadzenie przepisów dotyczących wyceny początkowej zobowiązań finansowych, ujmowanych w sytuacji usuwania innych zobowiązań oraz ujmowania instrumentów złożonych po stronie emitenta;
- 7) wprowadzenie przepisów dotyczących korygowania wartości innych przychodów i kosztów (innych niż przychody finansowe i koszty finansowe) w związku z wyceną instrumentów pochodnych w kontekście stosowania rachunkowości zabezpieczeń;
- 8) zmianę w zakresie rachunkowości zabezpieczeń przez zastosowanie podejścia opartego na skuteczności zabezpieczenia, ponieważ przedmiotem oceny jest generalnie skuteczność zabezpieczenia, a nie jego efektywność.

2. Projekty ustaw/rozporządzeń.

2.1. Projekt ustawy z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw

Status: Przyjęto poprawki Senatu w całości – 6 grudnia 2024 r.

Źródło:

sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?id=DBEE1BF5D4C45735C1258BCC005E94CA

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie następujących zmian:

1. Uznanie Wigilii Bożego Narodzenia za dzień wolny od pracy:
 - Do ustawy o dniach wolnych od pracy dodano 24 grudnia (Wigilię Bożego Narodzenia) jako dzień wolny.
2. Zmiany w Kodeksie pracy:

- Doprecyzowano zasady dotyczące ograniczenia pracy w placówkach handlowych w niedziele, święta oraz w sobotę bezpośrednio poprzedzającą Wielkanoc, odsyłając do ustawy z 2018 roku o ograniczeniu handlu.
3. Modyfikacje w Kodeksie karnym:
- Skreślono zapis dotyczący ograniczeń pracy w Wigilię w ramach regulacji karnych.
4. Zmiany w ustawie o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni:
- Zakaz handlu rozszerzono na sobotę przed Wielkanocą (po godzinie 14:00), z wyjątkiem określonych przypadków.
 - Zmniejszono liczbę wyjątków od zakazu handlu (np. uchylono ustęp dotyczący Wigilii w placówkach handlowych).
 - Ustalono szczególne dni, w których zakaz handlu nie obowiązuje, w tym:
 - Trzy kolejne niedziele przed Wigilią,
 - Niedziela przed Wielkanocą,
 - Ostatnie niedziele w styczniu, kwietniu, czerwcu i sierpniu.
 - Pracownicy zachowują wynagrodzenie w przypadku zmniejszenia czasu pracy w Wielką Sobotę.

Planowane wejście w życie z dniem 1 lutego 2025 r.

2.2. Projekt ustawy z dnia 26 listopada 2024 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego oraz emitowaniem europejskich zielonych obligacji

Status: Opiniowanie – 5 grudnia 2024 r.

Źródło: legislacja.gov.pl/projekt/12384252/katalog/13053526#13053526

Zmiany wprowadzane przez projekt ustawy obejmują szeroki zakres regulacji związanych z operacyjną odpornością cyfrową sektora finansowego oraz emisją europejskich zielonych obligacji.

1. Operacyjna odporność cyfrowa sektora finansowego

1) Obowiązki podmiotów finansowych:

- Instytucje takie jak banki, firmy inwestycyjne czy ubezpieczyciele będą zobowiązane do wprowadzenia systemów, procedur i planów zapewniających odporność ich infrastruktury ICT (technologii informacyjno-komunikacyjnych).
- m.in. Banki muszą ustanowić strategię ciągłości działania i reagowania na incydenty związane z ICT, zgodnie z art. 11 rozporządzenia 2022/2554.
- Konieczność przeprowadzania testów odporności cyfrowej, aby identyfikować i eliminować potencjalne zagrożenia.

2) Nadzór nad przestrzeganiem przepisów:

- Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) będzie monitorować przestrzeganie przepisów, w tym poprzez kontrole działalności podmiotów finansowych oraz ich zewnętrznych dostawców ICT.
- KNF może zażądać informacji od dostawców usług ICT współpracujących z bankami.

3) Sankcje i środki nadzorcze:

- W przypadku naruszeń przepisów, KNF może nakładać kary administracyjne lub wstrzymywać działalność.

2. Emisja europejskich zielonych obligacji (EuGB)

1) Wprowadzenie oznaczenia EuGB:

- Ustanowiono ramy prawne dla oznaczania obligacji jako “europejskie zielone obligacje”, co pozwala emitentom promować zrównoważone środowiskowo inwestycje.
- Emitenci obligacji będą musieli ujawniać informacje zgodne z regulacjami UE, dotyczące celów środowiskowych finansowanych z emisji.

2) Nowe obowiązki dla emitentów:

- Emitenci zobowiązani są do przestrzegania przepisów rozporządzenia 2023/2631, w tym do prowadzenia transparentnej dokumentacji dotyczącej wykorzystania środków.
- KNF będzie mógł zobowiązać emitentów do zaprzestania reklamy obligacji, które nie spełniają wymogów środowiskowych.

Planowane wejście w życie w dniu następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkami.

2.3. Projekt ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Status: Przekazano do Senatu – 6 grudnia 2024 r.

Źródło: www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=852

Projekt ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych ma na celu zwiększenie wysokości miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych finansowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Wzrost minimalnego wynagrodzenia od 2022 roku (z 3 010 zł do 4 300 zł w 2024 roku) nie został odpowiednio odzwierciedlony w wysokości dofinansowania dla pracowników niepełnosprawnych. Projekt zakłada efektywne wykorzystanie środków PFRON poprzez zwiększenie ustawowych stawek dofinansowań o 15%.

W związku z podwyżką minimalnego wynagrodzenia, projekt przewiduje podniesienie wysokości miesięcznego dofinansowania dla pracowników niepełnosprawnych w zależności od stopnia niepełnosprawności:

- Znaczny stopień niepełnosprawności: wzrost z 2 400 zł do 2 760 zł.
- Umiarkowany stopień niepełnosprawności: wzrost z 1 350 zł do 1 550 zł.
- Lekki stopień niepełnosprawności: wzrost z 500 zł do 575 zł.

Dodatkowo, dla osób ze szczególnymi schorzeniami (choroby psychiczne, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe, epilepsja, osoby niewidome) przewidziano wyższe kwoty dofinansowania:

- Znaczny stopień niepełnosprawności: wzrost z 3 600 zł do 4 140 zł.

- Umiarkowany stopień niepełnosprawności: wzrost z 2 250 zł do 2 585 zł.
- Lekki stopień niepełnosprawności: wzrost z 1 100 zł do 1 265 zł.

Planowane wejście w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 lipca 2024 r., z wyjątkami.

2.4. Projekt ustawy z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw

Status: Głosowanie nad poprawkami Senatu – 6 grudnia 2024 r.

Źródło:

sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?id=D6F90439B5733F21C1258BC7003E589A

Projekt ustawy dotyczy problemów, z jakimi borykają się rodzice dzieci urodzonych przedwcześnie lub wymagających długotrwałej opieki szpitalnej po porodzie. W obecnym stanie prawnym rodzice tych dzieci mają takie same uprawnienia rodzicielskie jak rodzice dzieci urodzonych w terminie, co nie uwzględnia specyficznych potrzeb wynikających z wcześniactwa lub konieczności hospitalizacji.

Proponowane rozwiązania:

- Uzupełniający urlop macierzyński będzie fakultatywny i płatny w wysokości 100% podstawy wymiaru zasiłku.
- Będzie przysługiwał w wymiarze 8 lub 15 tygodni, w zależności od tygodnia ciąży, w którym dziecko się urodziło, masy urodzeniowej dziecka oraz długości hospitalizacji.
- Dla dzieci urodzonych przed 28. tygodniem ciąży lub z masą poniżej 1000 g urlop wyniesie 15 tygodni.
- Pracownicy będą mogli składać wnioski o taki urlop na co najmniej 21 dni przed zakończeniem urlopu macierzyńskiego.
- Urlop ten będzie stosowany również dla rodziców przysposabiających dziecko oraz dla rodzin zastępczych.

Planowane wejście w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

2.5. Projekt ustawy z dnia 4 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu

Status: Skierowano do I czytania w Sejmie – 4 grudnia 2024 r.

Źródło:

sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?id=18B03512D49F764FC1258BE9003AFB08

Projekt dotyczy zmiany trzech aktów prawnych:

1. Ustawy sankcyjnej (dotyczącej przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę).
2. Ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (KAS).
3. Ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Zmiany mają na celu dostosowanie krajowego porządku prawnego do najnowszych unijnych regulacji oraz uszczelnienie systemu sankcyjnego wobec podmiotów wspierających agresję na Ukrainę.

Zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu

1. Rozszerzenie uprawnień Generalnego Inspektora Informacji Finansowej (GIIF):
 - GIIF będzie miał nowe zadanie polegające na sprawowaniu kontroli nad przestrzeganiem sankcji wynikających z rozporządzeń unijnych (765/2006, 269/2014, 833/2014) oraz ustawy sankcyjnej.
 - Możliwość żądania dodatkowych informacji i dokumentów od instytucji obowiązanych w celu monitorowania zgodności z przepisami.
2. Wprowadzenie nowych obowiązków dla przedsiębiorców:
 - Przedsiębiorcy dokonujący transakcji międzynarodowych zostaną zobowiązani do identyfikacji ryzyka związanego z eksportem towarów podwójnego zastosowania i weryfikacji kontrahentów.
 - Konieczność odbioru oświadczeń od kontrahentów zagranicznych na temat dalszych odbiorców towarów.
3. Nowe środki kontroli:
 - GIIF oraz Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) będą miały możliwość pozyskiwania informacji zwrotnych od naczelników urzędów celno-skarbowych dotyczących kar pieniężnych nakładanych za naruszenie przepisów sankcyjnych.
4. Uszczelnienie systemu sankcji:
 - Penalizacja działań zmierzających do obchodzenia sankcji, w tym nieświadomych naruszeń przepisów.
 - Rozszerzenie katalogu kar za naruszenia oraz wprowadzenie kar administracyjnych.
5. Typ uprzywilejowany przestępstwa:
 - Wprowadzenie możliwości łagodniejszego traktowania sprawców naruszeń, jeśli niski stopień społecznej szkodliwości czynu to uzasadnia.
6. Uwzględnienie zmienionych przepisów UE:
 - Dostosowanie krajowych regulacji do nowych rozporządzeń unijnych w zakresie środków ograniczających (np. zarządzanie zamrożonymi aktywami).

Planowane wejście ustawy w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2.6. Projekt ustawy z dnia 15 listopada 2024 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów

Status: Przekazano do Komitetu ds. Europejskich – 28 listopada 2024 r.

Źródło: legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12387803

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2023/988 z 10 maja 2023 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów, które zastępuje Dyrektywę 2001/95/WE z 3 grudnia 2001 r., wprowadza nowe zasady dotyczące bezpieczeństwa produktów w Unii Europejskiej. Nowe przepisy zostały opracowane w odpowiedzi na zmieniające się warunki rynkowe, w szczególności rozwój sprzedaży internetowej i globalizacji łańcuchów dostaw, co stworzyło nowe wyzwania dla bezpieczeństwa produktów konsumenckich.

- Główne założenia Rozporządzenia 2023/988:

- 1) Wzmocnienie ochrony konsumentów:

Rozporządzenie wprowadza nowe zasady mające na celu zwiększenie ochrony konsumentów przed niebezpiecznymi produktami na rynku unijnym. W szczególności dotyczy to produktów sprzedawanych online i przez platformy e-commerce, które nie zawsze są objęte takimi samymi standardami bezpieczeństwa jak produkty sprzedawane tradycyjnie.

- 2) Szerszy zakres stosowania:

Nowe rozporządzenie obejmuje wszystkie produkty konsumpcyjne wprowadzane na rynek unijny, które mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów. Dotyczy to nie tylko produktów fizycznych, ale także cyfrowych, co odzwierciedla rosnące znaczenie produktów połączonych z internetem.

- 3) Nowe obowiązki dla przedsiębiorców:

1. Śledzenie i wycofywanie produktów: Wprowadzono bardziej rygorystyczne wymagania dotyczące identyfikowalności produktów, co ma ułatwić szybkie wycofywanie niebezpiecznych towarów z rynku. Przedsiębiorcy będą zobowiązani do utrzymywania szczegółowych danych o produktach oraz ich dostawcach przez określony czas.
2. Monitoring rynku: Platformy internetowe i pośrednicy będą zobowiązani do monitorowania oferowanych na ich platformach produktów i podejmowania działań w przypadku wykrycia niezgodności z wymaganiami bezpieczeństwa.

- 4) Obowiązki związane z platformami e-commerce:

Rozporządzenie wprowadza nowe obowiązki dla platform sprzedaży internetowej. Platformy będą musiały zapewnić skuteczny mechanizm do szybkiego reagowania na zgłoszenia dotyczące niebezpiecznych produktów, usuwania ich z ofert i powiadamiania konsumentów o zagrożeniu. Celem jest zwiększenie odpowiedzialności pośredników w handlu elektronicznym.

- 5) Wprowadzenie "zgodności cyfrowej":

W rozporządzeniu uwzględniono bezpieczeństwo produktów cyfrowych i połączonych z internetem (tzw. smart products), co oznacza, że przedsiębiorstwa muszą zapewnić, że aktualizacje oprogramowania czy systemów nie wprowadzają nowych zagrożeń bezpieczeństwa.

- 6) Kary za nieprzestrzeganie przepisów:

W celu zwiększenia skuteczności nowego systemu przewidziano surowsze kary finansowe za nieprzestrzeganie przepisów. Grzywny mogą wynosić do 4% rocznych przychodów przedsiębiorcy, co ma na celu zniechęcenie do wprowadzania na rynek niebezpiecznych produktów.

- Zmiany w stosunku do Dyrektywy 2001/95/WE:

1) Zastąpienie dyrektywy przez rozporządzenie:

Wprowadzenie rozporządzenia zamiast dyrektywy oznacza, że przepisy te będą bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich UE, bez konieczności transpozycji do prawa krajowego. Zapewnia to bardziej jednolite stosowanie przepisów w całej Unii.

2) Lepsza adaptacja do współczesnych realiów rynkowych:

Rozporządzenie odpowiada na wyzwania związane z globalizacją, rosnącą liczbą produktów importowanych spoza UE oraz rozwojem sprzedaży internetowej. Nowe przepisy mają na celu skuteczniejsze eliminowanie zagrożeń związanych z nowymi technologiami i globalnymi łańcuchami dostaw.

3) Nowe narzędzia cyfrowe:

W ramach nowego systemu nadzoru rynkowego przewidziano także narzędzia cyfrowe umożliwiające lepsze monitorowanie i wykrywanie niebezpiecznych produktów, w tym systemy wczesnego ostrzegania i lepszą wymianę informacji pomiędzy organami państw członkowskich.

Podsumowując, rozporządzenie 2023/988 ma na celu dostosowanie regulacji dotyczących bezpieczeństwa produktów do współczesnych wyzwań rynkowych, w tym cyfryzacji, globalizacji oraz wzrostu handlu elektronicznego. Zastępując Dyrektywę 2001/95/WE, nowe przepisy mają na celu zapewnienie wyższego poziomu ochrony konsumentów w całej Unii Europejskiej.

Planowane wejście w życie z dniem 13 grudnia 2024 r.

2.7. Projekt ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw

Status: Przekazano do Sejmu po poprawkach Senatu – 5 grudnia 2024 r.

Źródło: legislacja.gov.pl/projekt/12381804

Projekt ustawy ma na celu wprowadzenie zmian w krajowych przepisach w związku z wymogami Unii Europejskiej, w tym dostosowanie do nowych przepisów dotyczących rachunkowości oraz nadzoru nad firmami audytorskimi. UE wprowadziła bardziej rygorystyczne standardy w zakresie audytów finansowych, które mają na celu zwiększenie zaufania do sprawozdań finansowych firm, zwłaszcza w kontekście jednostek zainteresowania publicznego (np. banków, spółek giełdowych).

Dotychczasowy model nadzoru nad firmami audytorskimi był niewystarczający, zwłaszcza w kontekście nadzoru nad audytami jednostek o szczególnym znaczeniu dla gospodarki, takich

jak banki czy firmy notowane na giełdzie. Obecny system nie pozwalał na skuteczne monitorowanie jakości pracy biegłych rewidentów i firm audytorskich.

Zwiększone zostaną wymagania w zakresie przejrzystości audytów oraz odpowiedzialności za wyniki kontroli finansowych. Biegli rewidenty będą musieli bardziej szczegółowo raportować swoje działania, a także podlegać bardziej rygorystycznym kontrolom.

Projekt ustawy przewiduje wzmocnienie roli organu nadzoru publicznego nad działalnością firm audytorskich, w tym wprowadzenie dodatkowych mechanizmów kontroli i audytów kontrolnych. Planowane jest także ujednolicenie standardów sprawozdawczości finansowej zgodnie z międzynarodowymi regulacjami. Będzie to miało na celu poprawę jakości informacji dostarczanych inwestorom oraz interesariuszom.

Projekt ustawy zakłada pełne wdrożenie międzynarodowych standardów rachunkowości (IFRS) oraz standardów rewizji finansowej (ISA) w polskim systemie prawnym. Oznacza to, że firmy audytorskie będą musiały dostosować swoje praktyki do wymogów globalnych, co pozwoli na porównywalność wyników finansowych polskich firm z ich zagranicznymi odpowiednikami.

Planowane wejście ustawy w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2.8. Projekt ustawy z dnia 9 września 2024 r. o zarządzaniu danymi

Status: Opiniowanie – 27 listopada 2024 r.

Źródło: legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12389302

W dniu 23 czerwca 2022 roku weszło w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/868, znane jako Data Governance Act (DGA), które ustanawia ramy zarządzania danymi w Unii Europejskiej. DGA wprowadza zasady ponownego wykorzystywania chronionych danych będących w posiadaniu podmiotów sektora publicznego. Problem, który ma być rozwiązany, obejmuje trzy kluczowe obszary:

- Ponowne wykorzystywanie chronionych danych:

Dotyczy to danych chronionych z uwagi na tajemnicę handlową, zawodową, statystyczną, ochronę praw własności intelektualnej, jak również ochronę danych osobowych. Obecne prawo nie reguluje wszystkich aspektów ponownego wykorzystywania takich danych.

- Usługi pośrednictwa danych:

Brak jednoznacznych zasad dotyczących pośredników, którzy pomagają w wymianie danych, np. między sektorem publicznym a prywatnym. DGA ma na celu uregulowanie ich działalności, w tym zapewnienie bezpiecznego środowiska dla przetwarzania i udostępniania danych.

- Altruizm danych:

Nowe mechanizmy mają promować przekazywanie danych na cele interesu publicznego, np. na potrzeby badań naukowych lub polityk publicznych, przy jednoczesnym zapewnieniu kontroli nad tymi danymi.

Polskie prawo nie przewiduje obecnie rozwiązań, które odpowiadałyby w pełni mechanizmom regulowanym przez DGA. Wymaga to zatem wprowadzenia nowych regulacji krajowych, które umożliwią stosowanie tych przepisów.

Rekomendowane rozwiązanie to uchwalenie nowej ustawy o zarządzaniu danymi, która umożliwi pełne stosowanie przepisów DGA w Polsce. Ustawa ta będzie regulować obszary pozostawione do uregulowania przez państwa członkowskie.

Planowane narzędzia interwencji:

- Powołanie kluczowych organów:
 - 1) Prezes Głównego Urzędu Statystycznego (GUS): Będzie odpowiedzialny za udostępnianie i wspieranie podmiotów sektora publicznego w ponownym wykorzystywaniu chronionych danych. GUS ma duże doświadczenie w udostępnianiu danych jednostkowych do celów badawczych.
 - 2) Ministerstwo Cyfryzacji: Będzie odpowiedzialne za prowadzenie punktu informacyjnego oraz rozpatrywanie odwołań od decyzji dotyczących danych chronionych.
 - 3) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych (UODO): Będzie odpowiedzialny za rejestrację organizacji altruizmu danych oraz nadzór nad dostawcami usług pośrednictwa danych.

- Utworzenie punktu informacyjnego:

Ministerstwo Cyfryzacji uruchomiło już portal dane.gov.pl, który będzie pełnił rolę punktu informacyjnego, gdzie podmioty będą mogły znaleźć wykaz dostępnych zasobów chronionych danych. Portal będzie sukcesywnie rozwijany i uzupełniany.

- Organ odwoławczy:

Minister Cyfryzacji będzie pełnił funkcję organu odwoławczego od decyzji dotyczących ponownego wykorzystywania chronionych danych.

Oczekiwany efekt:

- 1) Dzięki uregulowaniu procesów dostępu do danych, zarówno podmioty publiczne, jak i prywatne, będą miały lepszy dostęp do zasobów danych, co powinno przyspieszyć innowacje i rozwój technologiczny.
- 2) Zwiększenie zaufania do procesów udostępniania i wymiany danych przez wprowadzenie jasnych zasad ochrony prywatności i bezpieczeństwa.
- 3) Wzrost wykorzystania danych w badaniach naukowych: Szczególnie dzięki promowaniu altruizmu danych, umożliwiającego przekazywanie danych na cele społeczne i naukowe.

Planowane wejście w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

2.9. Projekt ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o doręczeniach elektronicznych

Status: Ustawę przekazano Prezydentowi do podpisu – 5 grudnia 2024 r.

Źródło:

sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?id=E10A967E6F4023BBC1258BC7003E3105

Termin wejścia w życie obowiązku stosowania doręczeń elektronicznych, określonych przepisami ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045), dalej „ustawa o doręczeniach elektronicznych”, był kilkakrotnie przesuwany ze względu na niewystarczającą gotowość do doręczania korespondencji w sposób elektroniczny po stronie podmiotów obowiązanych.

Termin jest określony w komunikacie, wydanym na podstawie art. 155 ust. 10 ustawy o doręczeniach elektronicznych. Od dnia ogłoszenia tego komunikatu podmioty publiczne, których dotyczy komunikat, są obowiązane stosować przepisy tej ustawy w zakresie doręczania korespondencji z wykorzystaniem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego (PURDE) lub publicznej usługi hybrydowej (PUH).

Skuteczne wdrożenie doręczeń elektronicznych (e-Doręczeń) wymaga wprowadzenia znacznych zmian w funkcjonowaniu podmiotów publicznych w Polsce, takich jak zapewnienie:

- 1) zmiany sposobu nadawania korespondencji (z papierowej na elektroniczną oraz z ePUAP na e-Doręczenia);
- 2) prawidłowego korzystania z nowych rozwiązań, w szczególności PURDE i PUH;
- 3) nadania uprawnień do obsługi skrzynki doręczeń uprawnionym pracownikom;
- 4) podpisów elektronicznych dla upoważnionych osób;
- 5) archiwizacji dokumentów elektronicznych;
- 6) elektronicznego obiegu dokumentów.

W celu zapewnienia skutecznego wdrożenia e-Doręczeń w podmiotach publicznych proponuje się wprowadzenie okresu przejściowego do 31 grudnia 2025 r., w którym będą one mogły stopniowo dostosowywać się do nowego sposobu prowadzenia korespondencji, tj. dostosować się organizacyjnie, wprowadzić systemy elektronicznego obiegu dokumentów (systemy klasy EKD) oraz poznać nowe rozwiązanie, jakim są e-Doręczenia.

Planowane wejście w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

2.10. Projekt ustawy z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw

Status: Przekazano do Komitetu ds. Europejskich – 6 grudnia 2024 r.

Źródło: legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12383101/katalog/13045617#13045617

4 października 2022 r. przyjęte zostało przez Radę do Spraw Gospodarczych i Finansowych (ECOFIN) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych), zwane dalej „rozporządzeniem 2022/2065”.

W ramach prac wdrożeniowych rozporządzenia 2022/2065 rekomenduje się nowelizację ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, stanowiącej implementację dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie

niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym), zmienianej przepisami rozporządzenia 2022/2065. Prace wdrożeniowe wymagać będą również nowelizacji innych aktów prawnych, w których zawarte są odesłania do zmienianych przepisów ww. ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, jak i odpowiednich przepisów sektorowych.

Nowelizacja ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną przewiduje:

- 1) uchylenie przepisów dotyczących zasad wyłączenia odpowiedzialności usługodawców z tytułu świadczenia usług drogą elektroniczną, które stanowią implementację dyrektywy 2000/31/WE, w zakresie zmienianym przez rozporządzenie 2022/2065, a które wraz z wejściem w życie rozporządzenia 2022/2065 będą stosowane bezpośrednio w państwach członkowskich;
- 2) wskazanie Prezesa UKE jako właściwego organu sprawującego nadzór nad stosowaniem przepisów rozporządzenia 2022/2065 oraz powierzenie mu roli koordynatora ds. usług cyfrowych w rozumieniu rozporządzenia 2022/2065. Wraz z wejściem w życie ustawy nowelizującej kompetencje Prezesa UKE rozszerzone zostaną o obowiązki organu nadzorczego oraz koordynatora ds. usług cyfrowych wskazane w rozporządzeniu 2022/2065, m.in. konieczność przeprowadzania kontroli nad podmiotami zobowiązanymi do przestrzegania przepisów rozporządzenia 2022/2065, nakładanie administracyjnych kar pieniężnych, współpraca z koordynatorami innych państw członkowskich oraz z Radą Usług Cyfrowych i Komisją Europejską;
- 3) wskazanie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem UOKiK”, jako właściwego organu sprawującego nadzór nad stosowaniem przepisów rozporządzenia 2022/2065 w zakresie swojej właściwości, określonej przepisami ustawy;
- 4) uregulowanie zasad i trybu certyfikacji organów pozasądowego rozstrzygania sporów;
- 5) uregulowanie zasad i trybu przyznawania statusu zaufanego podmiotu sygnalizującego;
- 6) uregulowanie zasad i trybu przyznawania statusu zweryfikowanego badacza;
- 7) określenie zasad prowadzenia postępowania kontrolnego związanego z przestrzeganiem przepisów rozporządzenia 2022/2065 przez podmioty do tego zobowiązane;
- 8) uregulowanie kwestii dotyczących administracyjnych kar pieniężnych możliwych do nałożenia przez właściwe organy w związku ze stwierdzeniem nieprzestrzegania przepisów rozporządzenia 2022/2065 przez podmioty do tego zobowiązane. Maksymalne wartości dotyczące wymierzanych kar pieniężnych wprost wynikają z rozporządzenia 2022/2065;
- 9) uregulowanie kwestii wydawania nakazów podjęcia działań przeciwko nielegalnym treściom oraz nakazów udostępniania informacji o usługobiorcy;
- 10) zmiany w innych ustawach wymagane ujednoliceniem przepisów ze względu na zmianę odesłań spowodowanych uchyleniem rozdziału 3 nowelizowanej ustawy.

Planowane wejście w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

2.11. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 listopada 2024 r. w sprawie zwolnienia z obowiązku przesyłania danych z ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych podlegających przekazaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych

Status: Opiniowanie – 26 listopada 2024 r.

Źródło: legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12391550

Projekt przewiduje czasowe zwolnienie podatników z określonych obowiązków związanych z JPK w CIT, aby ułatwić proces dostosowania.

Zmiana dotyczy obowiązku dostosowania przez podatników prowadzących działalność w formie Podatkowych Grup Kapitałowych (PGK) oraz dużych przedsiębiorstw systemów organizacyjno-technicznych do wymogów związanych z Jednolitym Plikiem Kontrolnym (JPK) w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT).

Zmiana wprowadza czasowe zwolnienie z obowiązku pełnego raportowania JPK w pierwszym roku obowiązywania regulacji. Jest to forma „okresu przejściowego”.

Zakres zwolnienia:

- Zwolnienie w pierwszym roku stosowania JPK-CIT dla Podatkowych Grup Kapitałowych oraz dużych przedsiębiorstw spełniających określone kryteria finansowe.

Główne wyzwania:

- Konieczność poniesienia znacznych kosztów na dostosowanie systemów informatycznych.
- Potrzeba wprowadzenia zmian organizacyjnych i technicznych w strukturach przedsiębiorstw.
- Obciążenie administracyjne związane z nowymi regulacjami JPK w CIT.

Planowane wejście w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

3. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

3.1. Działalność nadzorcza Komisji Nadzoru Finansowego:

3.1.1. Dane miesięczne OFE - październik 2024 rok

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że w serwisie internetowym dostępne są Dane miesięczne OFE za październik 2024 roku.

Źródło: knf.gov.pl/?articleId=91380&p_id=18

3.1.2. Biuletyn Kwartalny. Rynek OFE 3/2024

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że w serwisie internetowym dostępny jest Biuletyn Kwartalny dotyczący Rynku OFE.

Źródło: knf.gov.pl/?articleId=91515&p_id=18

3.1.3. Dane kwartalne TFI - III kwartał 2024 roku

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że w serwisie internetowym dostępne są dane towarzystw funduszy inwestycyjnych według stanu na 25 listopada 2024 roku.

Źródło: knf.gov.pl/?articleId=91432&p_id=18

3.1.4. Aktualności na stronie KNF z dnia 5 listopada 2024 r.

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego opublikował na stronie informację w sprawie finalizacji przepisów ułatwiających dostęp do informacji finansowych i dotyczących zrównoważonego rozwoju w ramach systemu ESAP.

Źródło: knf.gov.pl/?articleId=91124&p_id=18

3.2. PFR Portal PPK: Biuletyn miesięczny Pracowniczych Planów Kapitałowych

W serwisie internetowym PFR Portal PPK dostępny jest Biuletyn Pracowniczych Planów Kapitałowych za listopad 2024 r.

Źródło: mojeppk.pl/pliki/repozytorium-plikow/materialy-do-pobrania/pdf/Biuletyn-PPK-11-2024.pdf

3.3. Komisja Europejska publikuje pierwszy projekt kodeksu postępowania w zakresie sztucznej inteligencji (AI)

KE opublikowała pierwszy projekt kodeksu postępowania w zakresie sztucznej inteligencji (AI) ogólnego przeznaczenia. Kluczowe aspekty kodeksu obejmują szczegółowe informacje na temat przejrzystości i egzekwowania przepisów związanych z prawami autorskimi w odniesieniu do dostawców modeli sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia, a także taksonomię ryzyka systemowego, metodyki oceny ryzyka i środki ograniczające ryzyko dla dostawców zaawansowanych modeli sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia, które mogą stwarzać ryzyko systemowe.

Źródło: digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-publishes-first-draft-general-purpose-artificial-intelligence-code-practice

Kontakt

Jeżeli nie chcą Państwo otrzymywać tego typu korespondencji w przyszłości, prosimy o przekazanie takiej informacji na adres dsm@finat.pl
